

En Svendborg-datter vender hjem

*"Det lyder som et Eventyr, et Sagn fra gamle Dage:
en røvet Datter, dybt begrædt, er kommen frelst tilbage!"*

Sådan skrev Nobelprisvinderen Henrik Pontoppidan i december 1918, da Berlingske Tidende bad ham sætte ord på sine følelser "ved Haabet om Nordslesvigs Genforening med Danmark".

Vist er det tremastede sejlskib LOA ikke en *røvet* datter, men dog en datter af Svendborg, som i forbindelse med dette års udgave af Fyn Rundt for Bevaringsværdige Sejlskibe vender hjem til fødebyen. Og det er ganske berettiget at sige, at LOA "er kommet frelst tilbage", for takket være ihærdigt restaureringsarbejde i årene 2004-2009 står skibet i dag lige så flot, som da det i 1922 forlod Sophus Webers værft i Gl. Hestehauge ved Svendborg.

LOA – dengang navngivet Aphrodite – blev søsat i Svendborgsund i 1922. Skibet, der var blevet bygget på et par år på Webers værft, var ifølge overleveringen oprindeligt en ordre fra grevinde Wedell-Wedellsborg, der ønskede sig en tomastet lystjagt, men imidlertid annullerede aftalen. Weber valgte at bygge skibet alligevel, der dog løb af stablen som tremastet skonnert bygget til fragtfart.

At skibet var tænkt som en lystjagt, bestyrkes af, at det var netop Weber, der skulle bygge det. Som et af få steder på den tid beskæftigede man sig på Svendborg-værftet i høj grad med kapsejlsbåde og lystfartøjer af betydelig størrelse til adel og overklasse.

Sophus August Weber (1859-1941), der var søn af plantageejer og grosserer Theobald Weber, blev efter militærtid i marinen uddannet skibsbygger. Plantagen var hans levevej, værftet en hobby. Det ses af, at Weber ofte byggede for egen regning og solgte skibene, når han havde bevist deres overlegne sejlegenskaber. Webers nybygninger var eksperimenterende og han havde midler til at afprøve nye teknikker uden nødvendigvis at have en sikker aftale om salg. Måske netop derfor var han med helt fremme, når det gjaldt udviklingen af eksklusive kapsejlere.

Også på fragtsiden byggede Weber ofte for egen regning og stod som reder, indtil skibene kunne sælges. Selvom han ikke primært var skibsreder, kunne Weber ved at bygge skibe til sig selv holde værftets produktion på et højt niveau. Træskibsværftet, der blev etableret af Theobald Weber i 1872, blev drevet af sønnen fra 1886 til 1939. På det tidspunkt var Sophus Weber mæt af dage efter et langt og virksomt liv med skarpt blik for skibsbygning. I slutningen af 1800-tallet var fokus på lystfartøjer og kapsejlsbåde, inspireret af overklassens interesse for sejlsport, organisering af klubber og afvikling af prestigefyldte regattaer. Med krisen i slutningen af 1920'erne var de store lystyachters og kapsejleres tid forbi. Weber holdt dog sit værft med en fast stab på 30 mand kørende. Egentlig var hans skibskonstruktøruddannede

søn Theobald udset til at overtage værftet, men faderen kunne ikke give det fra sig. Da han endelig var klar, var sønnen det ikke længere.

I 1939 satte Sophus Weber derfor værftet til salg – og kunne se tilbage på mere end et halvt århundrede, hvor han byggede omkring 280 større og mindre fartøjer. Med spir så store, som dem der i dag sidder i plankerne på LOA, slog han sit navn fast som en af Danmarks betydeligste konstruktører af lyst- og kapsejlsbåde.

De første år sejlede skibet på Newfoundland. Senere fik det motor, blev rigget om og sejlede fragtfart i europæisk og endnu senere nordisk farvand. I 1952 fik det hjemhavn i Aalborg og det nuværende navn LOA – og det sejlede fortsat fragt frem til begyndelsen af 1970'erne. Herefter forfaldt det og trods flere redningsforsøg blev dets tilstand stadig værre, indtil folk med fantasi og færdigheder lagde en redningsplan. Den førte ikke alene til LOAs eget endnu eksisterende værft på kanten af Limfjorden, men også til, at skibet genopstod.

I forbindelse med restaureringen blev LOAs rig ændret fra skonnert til barkentine, det vil sige et skib med råsejl på den forreste af tre master. Så vidt vides er LOA det eneste danske fartøj af denne type – og i øvrigt ifølge Skibsbevaringsfonden et varigt kulturminde af betydning for forståelsen af det maritime Danmark.

Det gennemrestaurerede LOA sejlede i sommeren 2009 sit første togt i den nye skikkelse og siden da er det blevet til tusinder af sømil og besøg i havne i Belgien, England, Finland, Letland, Litauen, Norge, Polen, Portugal, Rusland, Sverige, Tyskland og Danmark. Og nu gælder det altså deltagelse i Fyn Rundt for Bevaringsværdige Sejlskibe, der 28.-29. juli 2023 bringer LOA hjem til Svendborg. Der vil være "åbent skib" under besøget.

Yderligere information:

Steen Bjerre, LOA – Communications & Fundraising

mail@steen-bjerre.dk

22204601